

brandene i Viborg Amt ikke har været over det normale. (Berntsen: Hvad er det normale?) Ja, der maa vel jagtens være en Statistik over Ildbrandsstilfælde, antager jeg. Det er ganske rigtigt, at det er vanskeligt at komme frem med her i Tinget, hvorledes selve Ildbrandskommissionerne virke. I een Henseende kan jeg dog for mit Vedkommende give et Vidnesbyrd om deres Virksomhed i Viborg Amt, og det er, at det jo særlig ser ud til, at det kun er de smaa, som have været under Anholdelse, og naar det nu er opgjort, at Udgiften har været ca. 14,000 Kr. ved den Historie i Viborg Amt, vilde man jo gerne vide Bested med, hvor stort et Beløb, de Brandstaber andrage, som ere paaførte af de paagældende Brandstiftere, som Hr. Sylow har opdaget, og jeg vil kun sige, at det er paafaldende, i alt Fald i de to Herreder, som jeg nærmest kender, at det der udelukkende kun er Husmænd, som have været anholdte, hvorimod der har været flere Ildbrande paa Gaarde, som ikke ere opklarede, og hvor vedkommende Ejere ikke have været i Forhør. Det er endogaa blevet mig fortalt, at der i Viborg Amt skal være en Herregaard, som er brændt 2 Gange i Løbet af 3—4 Aar, uden at Marsagen er opdaget, og hvor Assurance-summen skal andrage mere end alle de andre tilfammen. Det ser jo ganske vist noget paafaldende ud, at vedkommende Ejere eller hans Folk ikke have været i Forhør, men jeg antager, at vedkommende Forhold vistnok noget ligger i den Maade, hvorpaa vedkommende Politimestere føre Protokollen. Det er mig nemlig bekendt, eller det er i hvert Fald sagt mig, at hvor Herredsfogden slutter Protokollen over det oprindelige eller første Brandforhør saaledes, at der er givet en nogenlunde sandsynlig Grund for, at Ilden ikke har været paafat, der kommer Hr. Sylow ikke, hvorimod, hvor Herredsfogden slutter Protokollen, uden at Marsagen har kunnet findes, der begynder Virksomheden for Kommissionsdomstolene. Men alt dette kunde nu være, hvad det er, thi alle maa jo være enige om, at det er ønskeligt at modarbejde Forbrydelser og Ildbrande, derom kan ikke tvistes, men der er en anden Side af Sagen, der staar for mig som det afgørende for, at jeg ikke kan ønske, at Hr. Sylow fortsætter sin Virksomhed, og det er denne udstrakte Benyttelse af Varetægtsarresten og den i det hele, om jeg saa maa sige, ukontrollerede Maade, hvorpaa Arrestanter behandles i Arresten, og det er ganske sikkert, at der er en uhyre Forskel paa Kommissionen og den almindelige Retspleje, som den udøves af Under-

dommerne eller Herredsfogderne. Den almindelige Befolkning hele Landet over ser med Agtelse op til den almindelige Dommerstand i det hele taget, jætter Pris paa og er den taknemmelig for den Hensynsfuldhed, hvormed den benytter Varetægtsarresten. Men noget helt andet er jo Tilfældet med Hr. Sylows Ildbrandskommissioner, og det bliver jo saa meget værre og saa meget grellere, naar denne Kommission faar ustyldige under Behandling. Jeg skal ikke trætte det høje Ting med at komme vidtløftig ind derpaa, men kun nævne et eneste Tilfælde, der er foresaldet i Nærheden af min Hjemstavn, og som er tilstrækkeligt til at give et Indtryk af, hvorledes en ustyldig Mand bliver behandlet. Det angaar en Mand, som blev anholdt første Gang i Anledning af et Hus, der brændte et Stykke Vej fra den Ejendom, han boede i. Huset var asikrureret for noget som mellem 500 og 1,000 Kr. Hvorledes Ilden var optaet, kunde ikke findes, og Underdommeren arresterede Manden og holdt ham arresteret i 6 Uger, uden at det opklarede, hvorledes Ilden var opkommen. Alle hans Naboer og en meget stor Del af Befolkningen i Kommunen anmodede Herredsfogden om at faa Manden ud af Arresten, da de mente, at han ikke var ustyldig, og Underdommeren gav ham ogsaa fri af Mangel paa Bevis. Saa kommer Kommissionsdommeren, og saa bliver baade Manden og Konen arresterede i Sommer og sidde i Arresten i Randers i 11 Uger. Det er en Selvfølge, at i økonomisk Henseende maa det være en mindre Smaamands Ruin. Beboerne begyndte nu ogsaa at bede Kommissionsdommeren om, at Manden maatte blive fri, da de vare aldeles overbeviste om, at han var ustyldig; men det nyttede selvfølgelig ikke der. Manden og Konen maatte, som sagt, sidde 11 Uger i Arrest, og den eneste Trøst, Manden havde, var egentlig, at Præsten i Randers stadig kom og talte med ham og bad ham om, at han dog endelig ikke maatte bekende, naar han ikke var ustyldig. I det hele forklarede Manden mig, at Præsten i Randers er en meget stor Støtte for Fangerne i Randers Arresthus. Manden blev nu støttet af sine Naboer, ellers vilde han temmelig sikkert være bleven ruineret. Erstatning for uskyldt Varetægtsfængsel i't han ikke. Han har maaste været ukendt dermed og har derfor ikke gjort Fordring derpaa i rette Tid. Dette kan nu være, hvad det vil, men der er et enkelt Punkt, jeg ikke kan undlade at omtale. Den højtærede Justitsminister protesterede bestemt imod, at at Ordføreren havde nævnt, hvorledes Fangerne bleve behandlade. Jeg kan dog ikke se